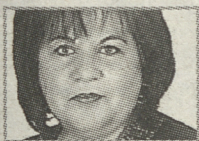

«Το τρίο της... συμφοράς»

Το έργο των Ρέι και Μάικλ Κούνεϊ από το Σατιρικό Θέατρο. Μετάφρασι: Ιωάννα Δελιάκου. Διασκευή-σκηνοθεσία: Θανάσης Θεολόγης. Σκηνικά: Μίκης Λοΐζου. Κωστούμια: Κώστας Καυκαρίδης. Μουσική: Γιούρι Στούπελ. Χορογραφίες: Μαριάννα Καυκαρίδου. Παίζουν: Μαριάννα Καυκαρίδου, Βασίλης Μιχαήλ, Μιχάλης Κορναράκης, Φώτης Αποστολίδης, Στέλλα Φιλιππίδου, Ανδρέας Ρόζου, Μάριος Κακουλίδης, Πόπη Αβραάμ, Χρήστος Κωνσταντινίδης.

Νόνα Μολέσκη

nona.moleski
@philelefttheros.com

Υπάρχει μια στερεότυπη απάντηση από τα θεατρικά σχήματα, μικρά και μεγάλα, που δίνεται ως μην πω δικαιολογία, αλλά αιτιολογία των ρεπερτοριακών επιλογών, όταν πρόκειται για ανέβασμα κωμωδιών «ελαφρών βαρών», για έργα που συνειδητά επιλέγονται ως μέσο εύκολης ψυχαγωγίας. Η απάντηση-κλισέ αναφέρει τους χαλεπούς καιρούς που ζούμε, την περίοδο μαζικής κοινωνικής κατάρχειας και επικαλείται τις θεραπευτικές ιδιότητες του γέλιου, την ψυχολογική ανάγκη του ανθρώπου να προσφεύγει σε αντίδοτα ενάντια στην ψυχοφθόρα πραγματικότητα. Για να δοθεί η απάντηση όμως, πρέπει να υπάρχει η ερώτηση. Παύσαμε πια να «ρωτάμε», σαν να έχουμε υιοθετήσει την άποψη ότι πράγματι ως σύνολο έχουμε αυτή την ανάγκη του ανώδυνου και απροβλημάτιστου γέλιου και σαν να έχουμε αναθέσει στο εγχώριο θέατρο να μας το παρέχει. Έτσι, προτείνοντας μια παραγωγή που δεν μπορεί να προσφέρει τίποτα άλλο από επιφανειακή διασκέδαση, τα θέατρα περιμένουν από μας τους θεατές να ανταποκριθούμε με μαζική προσέλευση και να γελάμε δυνατά, δηλαδή, να τηρήσουμε το δικό μας μέρος της «συμφωνίας».

Το Σατιρικό Θέατρο έχει ανεβάσει μερικά έργα του πατέρα και του γιου Κούνεϊ. Το «Tom, Dick & Harry» ή αλλιώς «Το τρίο της... συμφοράς» είναι γραμμένο σε συνεργασία των δύο. Στο σημείωμά του στο πρόγραμμα της παράστασης ο διασκευαστής και σκηνοθέτης του έργου Θανάσης Θεολόγης προσδιορίζει το είδος του έργου ως «φάρσο-κωμωδιο-τραγωδία», παραπέμποντας στην αφετηρία των κωμικών συμβάντων και φαρσικών συμπεριφορών του έργου, δηλαδή, στο τραγικό γεγονός ότι το ζευγάρι των πρωταγωνιστών δεν μπορεί να τεκνοποιήσει και κρέμεται από τη γνωμάτευση των αρμοδίων οργάνων που πρέπει να εγκρίνει την υιοθεσία. Παρακάτω θέτει ως στόχο να κάνει το κοινό να ξεχάσει την τραγωδία και να γελάσει με τα αναπάντεχα συμβάντα.

Εν μέρει μπορούμε να πούμε ότι ο στόχος αυ-

τός επιτυγχάνεται, επειδή την «τραγωδία» την ξεχνάμε πολύ νωρίς. Αναρωτιέμαι αν τα συμβάντα μπορούν να χαρακτηριστούν ως αναπάντεχα. Θα τα χαρακτηρίζα ως προβλεπτά και αναμενόμενα, καθώς οι Κούνεϊ ως κλασικοί του είδους, τηρούν τους κανόνες της κωμικής ανατροπής ως ειδοποιό κανόνα. Και μια και το ζητούμενο είναι η λίντα και ο Τομ να παρουσιάσουν ένα ομαλό και ασφαλές οικογενειακό περιβάλλον για γα τους επιτραπεί η υιοθεσία, οι κανόνες του είδους απαιτούν τη διαταραχή της ομαλότητας και της ασφάλειας αυτού του περιβάλλοντος. Είναι επίσης αναμενόμενο αυτή η διαταραχή να προέλθει από τα δύο αδέρφια του Τομ, τον Ντικ και τον Χάρρι, μια και οι ρόλοι τους είναι τόσο σημαντικοί που συμπληρώνουν το «τρίο της συμφοράς» μαζί με τον αδελφό τους Τομ. Συνεχίζοντας την πρόβλεψη, θα μπορούσαμε να μαντέψουμε ότι η λίντα, η γυναίκα του Τομ, που έχει τοποθετηθεί από τους συγγραφείς και τον διασκευαστή εκτός του τρίο, θα είναι εκείνη από την οποία θα κρύβονται οι καταστροφικές για την ομαλότητα του σπιτικού της περιβάλλοντος ενέργειες των τριών. Βλέποντας επίσης τη σκηνική εικόνα που έδωσε στο έργο ο Μίκης Λοΐζου επισημάναμε εξ αρχής ένα παράθυρο και τέσσερις

πόρτες, μια εξωτερική και τρεις εσωτερικές, και συνεχίζοντας την πρόβλεψη φανταστήκαμε ότι όσα θα συμβαίνουν στο «ανοιχτό» σκηνικό χώρο, μετέπειτα θα μεταφέρονται στους μη ορατούς χώρους. Το παράθυρο θα εξυπηρετεί τις πιο αιφνιδιαστικές εμφανίσεις. Από την εξωτερική πόρτα θα εισβάλλουν οι απειλητικοί ελεγκτές της κατάστασης, όπως ο αστυνομικός και η κυρία του αρμόδιου για τις υιοθεσίες γραφείου.

Οι προβλέψεις δεν θα μπορούσαν να μην επιβεβαιωθούν. Απ' εκεί και πέρα η παράσταση θα μπορούσε να στηθεί σε δύο διαφορετικές αισθητικές βάσεις. Η μία θα ήταν ο τονισμένος προσανατολισμός προς την αγγλική κωμική ατμόσφαιρα και μανιέρα και η ακολουθία των αγγλικών κωμικών προτύπων. Και ενώ την αναπαραγωγή, τηρουμέ-

νων των αναλογιών, των στερεότυπων κωμικών προσώπων που έχουν καθιερωθεί από τη λογοτεχνική, θεατρική τηλεοπτική και κινηματογραφική αγγλική κωμική παράδοση (π.χ., ο περιορισμένης αντίληψης, αλλά ενοχλητικός αστυνομικός, ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα πρόσωπα της αγγλικής κωμικής τράπουλας, να είναι πολύ πιο «Άγγλος» στην παράσταση).

Η άλλη αισθητική βάση, που επιλέχθηκε από τον σκηνοθέτη, είναι μια μη χαρακτηρισμένη εθνικά κωμικότητα. Τα πρόσωπα της παράστασης δεν έχουν εθνική ταυτότητα, και δεν μιλώ μόνο για τους «Άγγλους». Περισσότερη αοριστία υπάρχει στην προέλευση των δύο μεταναστών και ενός μαφιόζου, που υποτίθεται να είναι Σριλανκέζοι και Ρώσος, αλλά τελικά φαίνονται και συμπεριφέρονται σαν καρναβαλιστικοί «ξένοι». Η μουσική του Γιούρι Στούπελ και οι χορογραφίες της Μαριάννας Καυκαρίδου έχουν μια αναπάντεχη (εδώ ταιριάζει η λέξη) βαλκανική χροιά.

Το σύνολο των ηθοποιών συμπεριφέρεται υπεύθυνα και καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια να προσφέρει στους θεατές εκείνο το αμιγές γέλιο. Έτσι αισθάνομαι ότι είμαι εγώ που δεν τηρώ τη «συμφωνία» και δεν γελώ.